

सर्वसमावेशक पीक विमा योजने अंतर्गत रब्बी हंगाम २०२४-२५ साठी उर्वरीत शेतकरी हिस्सा विमा हप्त्यापोटी रक्कम रु.१५,५९,७१,९८६/- इतका निधी योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या पीक विमा कंपन्यांना वितरीत करण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
कृषी, पशुसंवर्धन, दुग्धव्यवसाय विकास व मत्स्यव्यवसाय विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: पूरक-२०२४/प्र.क्र.२८७/११-अ, ई.ऑ.क्र.११७८९३७
हुतात्मा राजगुरु चौक, मादाम कामा रोड,
मंत्रालय विस्तार, मुंबई-४०० ०३२
दिनांक: ०७ जुलै, २०२५

वाचा -

- १) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. प्रपिवियो-२०२३/प्र.क्र.३४/११-अ, दि.२३.०६.२०२३
- २) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. प्रपिवियो-२०२३/प्र.क्र.५२/११-अ, दि.२६.०६.२०२३
- ३) कृषि व पदुम विभाग, शासन निर्णय क्र. पूरक-२०२४/प्र.क्र.२८७/११ अ, दि.२७.०३.२०२५
- ४) वित्त विभाग, शासन परिपत्रक क्र. अर्थसं-२०२५/प्र.क्र.४४/अर्थ-३, दि.०७.०४.२०२५
- ५) विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी यांचे पत्र क्र.AIC.MRO/PMFBY/RABI २४-२५/५४५८/२५, दि.२७.०५.२०२५
- ६) संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचे पत्र क्र.कृआ/प्रपिवियो/ सां.८/मागणी/१३२८/२०२५, दि.२०.०९.२०२५

प्रस्तावना :-

राज्यात “सर्वसमावेशक पीक विमा योजना” राबविण्यास संदर्भ क्र.(१) अन्वये मान्यता देण्यात आली असून प्रधानमंत्री पीक विमा योजना खरीप हंगाम २०२३ ते रब्बी हंगाम २०२५-२६ हंगामासाठी भारतीय कृषि विमा कंपनी, आयसीआयसीआय लॉबार्ड जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, एचडीएफसी इर्गो जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, ओरिएन्टल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, युनायटेड इंडिया जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, युनिवर्सल सोम्पो जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, चोलामंडलम एम एस जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, रिलायन्स जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड, एस. बी. आय. जनरल इन्शुरन्स कंपनी लिमिटेड या ९ विमा कंपनींमार्फत संदर्भ क्र. (२) येथील शासन निर्णयान्वये राबविण्यात येत आहे. भारतीय कृषि विमा कंपनी ही राज्यात विमा कंपन्यांची समन्वयक कंपनी आहे.

संदर्भ क्र.(३) येथील शासन निर्णयान्वये, सर्वसमावेशक पीक विमा योजने अंतर्गत रब्बी हंगाम २०२४-२५ साठी शेतकरी हिस्सा पीक विमा हप्त्यापोटी रु.३७५,७८,३९,७६२/- इतकी रक्कम भारतीय कृषि विमा कंपनी लिमिटेड यांचे मार्फत संबंधित विमा कंपन्यांना अदा करण्यात आली आहे. आता संदर्भ क्र. (५) च्या पत्रान्वये, भारतीय कृषि विमा कंपनीने रब्बी हंगाम २०२४-२५ मधील उर्वरीत शेतकरी हिस्सा विमा हप्त्यापोटी रक्कम रु.१५,५९,७१,९८६/- इतक्या अनुदानाची मागणी केली आहे. तदनुषंगाने, संचालक (कृषि प्रक्रिया व नियोजन), कृषि आयुक्तालय, पुणे यांनी संदर्भ क्र. (६) येथील पत्रान्वये केलेल्या

विनंतीस अनुसरून, सर्वसमावेशक पीक विमा योजने अंतर्गत रब्बी हंगाम २०२४-२५ मधील उर्वरीत शेतकरी हिस्सा पीक विमा हत्यापोटी रक्कम रु.१५,५९,७१,९८६/- इतका निधी भारतीय कृषि विमा कंपनीमार्फत योजनेची अंमलबजावणी करणा-या विमा कंपन्यांस वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय:-

भारतीय कृषि विमा कंपनीने सादर केलेली मागणी आणि तदनुषंगाने संदर्भ क्र.(६) अन्वये कृषि आयुक्तालयाने केलेली शिफारस यांचा विचार करता, सर्वसमावेशक पीक विमा योजने अंतर्गत रब्बी हंगाम २०२४-२५ मधील उर्वरीत शेतकरी हिस्सा पीक विमा हत्यापोटी रक्कम रु.१५,५९,७१,९८६/- (रुपये पंधरा कोटी एकोणसाठ लाख एकाहत्तर हजार नऊशे शहाऐंशी मात्र) इतका निधी भारतीय कृषि विमा कंपनीमार्फत योजनेची अंमलबजावणी करणाऱ्या विमा कंपनी यांना खालीलप्रमाणे वितरीत करण्यास शासनाची मान्यता देण्यात येत आहे :-

रब्बी हंगाम २०२४-२५

अ. क्र.	कंपनीचे नांव	विमा कंपन्यांकडील मागणीनुसार एकूण देय शेतकरी हिस्सा विमा हप्ता (रु.१/- वगळता) रक्कम (रु.)	विमा कंपन्यांना एकूण वितरीत शेतकरी हिस्सा विमा हप्ता रक्कम (रु.)	विमा कंपनीच्या देयकानुसार एकूण उर्वरीत शेतकरी हिस्सा विमा हप्ता मागणी रक्कम रु.	विमा कंपनीने केलेल्या मागणीनुसार आयुक्त कार्यालयाने शिफारस केलेली उर्वरीत शेतकरी हिस्सा विमा हप्ता रक्कम	वितरीत करण्यात येणारी उर्वरीत शेतकरी हिस्सा विमा हप्ता रक्कम (रु.)
१	चोलामंडलम एम.एस. कं.	२२१९१४६७६	२२१८०८०२४	१०६६५२	१०६६५२	१०६६५२
२	ओरिएन्टल इन्शुरन्स कं	१६२३७०८४११	१५८७०२५२५७	३६६८३१५४	३६६८३१५४	३६६८३१५४
३	रिलायन्स ज. इं. कं. लि.	१२९८२३३४१	१२८२९१०५	११६९९४२३६	११६९९४२३६	११६९९४२३६
४	एसबीआय ज. इं. कं.लि.	१६८५०८१०३	१६६३२०१५९	२१८७९४४	२१८७९४४	२१८७९४४
	एकूण	२१४३९५४५३१	१९८७९८२५४५	१५५९७९९८६	१५५९७९९८६	१५५९७९९८६

२. सदरची रक्कम रब्बी हंगाम २०२४-२५ करिता वितरीत करण्यात येत असून त्याचा वापर यापूर्वीच्या इतर हंगामाकरिता अनुज्ञेय असणार नाही.

३. प्रस्तुत बाबींवर होणारा खर्च खालील लेखाशिर्षाखाली सन २०२५-२६ करिता मंजूर केलेल्या अर्थसंकल्पीय तरतूदीतून भागविण्यात यावा :-

मागणी क्र. डी -३

२४०१ - पीक संवर्धन

११०, पीक विमा (००) (०८) प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेंतर्गत विमा

हप्त्यासाठी अर्थसहाय्य (अनिवार्य)

राज्य हिस्सा (२४०१ A ६६४) योजनेतर, ३३- अर्थसहाय्य.

४. सदर शासन निर्णयान्वये वितरीत करण्यात येणारा निधी प्रधानमंत्री पीक विमा योजनेच्या मार्गदर्शक सूचनां व शासनाने वेळोवेळी निर्गमित केलेले शासन निर्णयानुसारच खर्च करण्याची जबाबदारी आयुक्त (कृषि) यांची राहिल.
५. प्रस्तुत प्रयोजनार्थ, सहायक संचालक (लेखा), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “आहरण व संवितरण अधिकारी” तसेच आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे यांना “नियंत्रण अधिकारी” म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.
६. प्रस्तुत शासन निर्णय वित्त विभाग, अनौपचारिक संदर्भ क्र. २४२/२०२५/व्यय-१, दि.२५.०६.२०२५ अन्वये दिलेल्या मान्यतेनुसार निर्गमित करण्यात येत आहे.
७. प्रस्तुत शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक क्र. २०२५०७०७१४५४०९९६०१ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्रतिभा पाटील)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रति,

१. मा.मंत्री (कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई - ३२
२. मा. राज्यमंत्री(कृषि) यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई-३२
३. प्रधान सचिव (कृषि) यांचे स्वीय सहाय्यक, मंत्रालय, मुंबई-३२
४. आयुक्त (कृषि), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
५. संचालक (वि.प्र.), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
६. मुख्य सांख्यिक, कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
७. संचालक, लेखा व कोषागारे, मुंबई
८. सहाय्यक संचालक (लेखा), कृषि आयुक्तालय, महाराष्ट्र राज्य, पुणे
९. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे
१०. महालेखापाल, महाराष्ट्र -१/२, (लेखा परिक्षा / लेखा व अनुज्ञेयता), मुंबई / नागपूर
११. वित्त विभाग (व्यय-१/ अर्थ-१३), मंत्रालय, मुंबई- ३२
१२. सह सचिव (११-अ /२-अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक
१३. कक्ष अधिकारी (२- अ), कृषि व पदुम विभाग, मंत्रालय, मुंबई -३२
१४. विभागीय व्यवस्थापक, भारतीय कृषि विमा कंपनी, लोक चेंबर्स, मरोल मरोशी नाका, मरोल, अंधेरी(पूर्व), मुंबई - ४०० ०५९.
१५. विभागीय व्यवस्थापक, ओरिएन्टल इन्शुरन्स कं.लि. पुणे.
१६. विभागीय व्यवस्थापक, चोलामंडलम एम एस जनरल इन्शुरन्स कं. लि., पुणे
१७. विभागीय व्यवस्थापक, रिलायन्स जनरल इन्शुरन्स कं. लि, मुंबई
१८. विभागीय व्यवस्थापक, एस बी आय जनरल इन्शुरन्स कं.लि. पुणे
१९. निवड नस्ती (कार्यासन ११-अ).